

Лекція 7. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ЗМАГАНЬ

Мета: ознайомитись з умовами участі в спортивних змаганнях, допуском учасників до змагань; розглянути права та обов'язки спортсменів, права та обов'язки інших учасників змагань.

План

1. Умови участі в спортивному змаганні.
2. Допуск учасників до змагань.
3. Права та обов'язки спортсменів.
4. Права та обов'язки інших учасників змагань.

Ключові терміни та поняття: учасники змагань, протокол проходження мандатної комісії, представник команди, суддя при учасниках змагання.

1. Умови участі в спортивному змаганні

Учасниками спортивного змагання (далі – учасники) є спортсмени (команди спортсменів), судді зі спорту, тренери, керівники (представники) команд спортсменів, лікарі та інші особи, визначені як учасники Положенням про проведення (регламентом проведення) спортивного змагання або правилами змагань із видів спорту.

Умови допуску учасників до змагань, їх спортивна приналежність, кваліфікація і можливості, а також перелік документів, що надаються до мандатної комісії, визначаються так само Положенням про змагання.

Відправлення учасників на спортивне змагання здійснюється організаціями на підставі офіційного запрошення організаторів. Організації, що отримали таке запрошення, підтверджують свою участь заявкою за встановленою формою. Заявка може бути попередньою, в якій підтверджується сам факт участі в спортивному змаганні, та іменною, із зазначенням персонального складу спортсменів і видів програми спортивного змагання, в яких вони братимуть участь.

Відповідальність за оформлення і своєчасне представлення заявок на участь у спортивному змаганні покладається на організації, що беруть в ньому участь. Учасники змагань заповнюють анкету за встановленою формою (бланк 1).

АНКЕТА

Прізвище, ім'я, по батькові _____
 (представник команди, суддя, учасник, слухач, викладач та ін.)
 Дата народження _____ Освіта _____
 Домашня адреса _____
 Домашній телефон _____ Мобільний _____
 Робочий телефон (факс) _____ E-mail _____
 Місце роботи _____
 Посада _____
 Спортивна кваліфікація: _____
 (розряд, звання, вид спорту)
 Суддівська кваліфікація _____
 (категорія, звання, вид спорту)
 Суддівський досвід _____
 (найменування змагань, рік проведення, займана посада)
 « ____ » _____ 20 ____ р. _____
 (підпис)

Чисельний склад команд спортсменів і кількість спортсменів однієї команди, що допускаються до змагань в окремих видах програми, встановлюється Положенням про проведення (регламентом проведення) спортивного змагання.

Для оформлення участі спортсменів (команд спортсменів) у спортивному змаганні керівники (представники) команд спортсменів надають в мандатну комісію такі документи:

- ❖ відрядне посвідчення керівника (представника) команди спортсменів із зазначенням кількості членів команди згідно зі списком, що додається. У списку вказується повне найменування спортивного змагання та всі його учасники;

- ❖ виклик на спортивне змагання;
- ❖ іменну (технічну) заявку за формою, встановленою організаторами;

- ❖ документи, що засвідчують особу спортсменів;

- ❖ залікові книжки або класифікаційні квитки спортсменів.

До участі в змаганні допускаються спортсмени, що пройшли спеціальне медичне обстеження і отримали допуск лікаря, завірений підписом і особистою печаткою останнього або печаткою медичної установи.

Організації, що беруть участь, забезпечують спортсменів (команди спортсменів) єдиною спортивною формою.

Учасники, які не заявлені за встановленим порядком, до участі в спортивному змаганні не допускаються.

2. Допуск учасників до змагань

Заявка організації на участь її членів у змаганнях оформляється за встановленою формою з обов'язковою наявністю завірених печаткою підписів керівника організації, тренера та лікаря, що засвідчують відповідну підготовленість учасників.

Термін представлення попередніх заявок вказується в Положенні про змагання.

Допуск учасників здійснюється мандатною комісією у складі представника організації, яка проводить змагання, головного судді або його заступника, головного секретаря, головного лікаря і членів комісії, які перевіряють заявки й документи учасників на відповідність вимогам Положення про змагання. Відповідальність за допуск учасників у спірних випадках несе представник організації, яка проводить змагання.

Результати проходження мандатної комісії вносяться до протоколу (бланк 2).

Бланк 2

_____ (найменування організації, що проводить змагання)

_____ (найменування організації, якій доручено проведення змагань)

_____ (найменування змагань, дата і місце проведення)

ПРОТОКОЛ ПРОХОДЖЕННЯ МАНДАТНОЇ КОМІСІЇ

№	Команда	Відомості про учасників згідно із заявкою								Страховий поліс	Медичний висновок	Паспорт	Примітка	
		Стать		Вік	Спортивний розряд, звання									Допуск лікаря
		Ч	Ж		III	II	I	КМС	МС					
1														
2														
3														
	РАЗОМ													

Голова мандатної комісії _____ (_____) (підпис) (прізвище, ініціали)

Головний секретар _____ (_____) (підпис) (прізвище, ініціали)

3. Права та обов'язки спортсменів

Спортсмени мають право:

- ❖ брати участь у змаганнях згідно з правилами змагань і затвердженим Положенням про змагання;

- ❖ на присвоєння їм відповідних спортивних звань і спортивних розрядів за умови виконання кваліфікаційних норм і вимог Положення про єдину спортивну класифікацію України (ЄСКУ);
- ❖ отримувати документи, що засвідчують присвоєння спортивних звань і спортивних розрядів;
- ❖ своєчасно отримувати необхідну інформацію: про хід змагань, програму змагань, зміни в програмі змагань, склад пар чергового кола, результати сутичок і т.д.

Кожний спортсмен має право на розминку. У межах правил змагань він може змінити розміщення снарядів та устаткування. Наприклад, у гімнастиці змінити ширину брусів, висоту кілець і т.д., а також користуватися каніфоллю та магнезією.

У командних змаганнях через капітана або представника, а в індивідуальних змаганнях самостійно, кожний учасник має право звертатися до окремих суддів або до суддівської колегії для з'ясування питань, які його цікавлять.

Після завершення змагань спортсмени отримують довідки про участь і показаний результат за встановленою формою (бланк 3).

Бланк 3

_____ (найменування організації, що проводить змагання)

_____ (найменування організації, якій доручено проведення змагань)

ДОВІДКА

Видана _____

(прізвище, ім'я по батькові)

у тому, що він (вона) на _____

(найменування змагань, клас складності дистанції)

_____ (місце проведення змагань)

які проходили в період з «___» _____ по «___» _____ 20__ р.

у складі команди _____

показав (ла) результат _____, що складає ___% від результату переможця і

виконав (ла) норматив _____

із техніки спортивного туризму (вид гірський). Копія протоколу додається.

Головний суддя _____

(підпис)

_____ (прізвище, ім'я по батькові)

МП

Разом із правами учасники змагань повинні виконувати й певні обов'язки: знати положення, програму й правила змагань і суворо їх дотримуватися, бути дисциплінованими, толерантними та вічливими у відносинах із суддями і своїми спортивними суперниками. Кожен учасник змагань повинен поважати так само і глядачів, бути до них уважним. Проявляти максимальну енергійність і наполегливість у спортивному змаганні. Навмисне небажання вести спортивну боротьбу розглядається як порушення правил і може викликати усунення від змагань.

Спортсмени зобов'язані:

- ❖ дотримуватися вимог чинного законодавства, Олімпійської, параолімпійської хартій, правил і положень Міжнародного олімпійського комітету, правил і регламенту змагань міжнародних федерацій та всеукраїнських громадських об'єднань із видів спорту, загальних положень спортивної етики у стосунках із суддями, обслуговуючим персоналом, іншими учасниками змагань, глядачами;
- ❖ вести і пропагувати особистим прикладом здоровий спосіб життя;
- ❖ дотримуватись антидопінгових правил.

4. Права та обов'язки інших учасників змагань

Керівники делегацій національних федерацій представляють у мандатну комісію такі документи:

- ❖ заявку команди, підписану президентом національної федерації для участі в змаганні;
- ❖ паспорт;
- ❖ міжнародну ліцензію учасника;
- ❖ квитанцію про оплату національною федерацією річного членського внеску;
- ❖ окрім того, керівники національних федерацій зобов'язані подати два національні прапори і скорочену версію національного гімну.

Представник команди. Посередником між суддівською колегією та учасниками, виставленими цією організацією, є представник (керівник) команди. Якщо команда не має спеціального представника, його обов'язки виконує тренер або капітан команди.

Представник команди зобов'язаний брати участь у засіданнях суддівської колегії (коли вони проводяться разом із представниками), під час змагань перебуває на спеціально відведеному для представників місці, відповідає за дисципліну членів своєї команди, забезпечує своєчасну явку своїх учасників до початку змагань. Представник команди не має права втручатися в суддівство. У всіх випадках, коли на його погляд мало місце неправильне суддівство, порушення правил або Положення про змагання, він може подати протест у письмовому вигляді, який обов'язково розглядається головною суддівською колегією.

Представник команди не може бути одночасно суддею цих змагань.

За невиконання своїх обов'язків представник може бути відсторонений від керівництва командою.

Капітан команди є керівником команди на спортивному майданчику, відповідає за дисципліну своєї команди. Він має право у всіх випадках, коли вважає за необхідне, звертатися до судді або суддівської колегії. Капітан команди має відмітну нашивку на лівому рукаві або лівій стороні майки.

Суддя при учасниках зобов'язаний:

- а) перед початком змагань перевірити наявність учасників цього дня змагань і відповідність їх форми вимогам чинних правил;
- б) ознайомити учасників із програмою і графіком змагань;

- в) попередити спортсменів про порядок їх виходу на старт;
- г) повідомити головного суддю або керівника старту про нез'явлення і зняття учасників зі змагань.

? Питання для самоконтролю

1. Окресліть вимоги до учасників змагань.
2. Розкрийте зміст заявки на участь у змаганнях.
3. Сформулюйте права та обов'язки спортсмена на прикладі обраного виду спорту.
4. Окресліть права та обов'язки капітана команди.
5. Назвіть складові заявки на участь у змаганнях.
6. Які права та обов'язки має представник команди?
7. Які порушення правил призводять до усунення від змагань?
8. Хто відповідає за медичне забезпечення спортивних заходів?
9. Як треба зустрічати та проводити спортсменів і осіб, що їх супроводжують?
10. Яким чином здійснюється транспортне обслуговування змагань?
11. Охарактеризуйте заходи безпеки під час проведення великих спортивних змагань.

Тести

1. *Чисельний склад команд спортсменів і кількість спортсменів однієї команди, що допускаються до змагань в окремих видах програми, встановлюється:*
 - а) Положенням про проведення (регламентом проведення) спортивного змагання;
 - б) календарним планом змагань;
 - в) письмовим документом, в якому вказані можливі затрати при проведенні змагань.
2. *Які дані не вказуються в анкеті на участь у змаганнях?*
 - а) країна;
 - б) спортивна кваліфікація;
 - в) суддівський досвід.
3. *Укажіть обов'язки судді при учасниках:*
 - а) підготовка учасників до виходу на змагання; перевірка явки учасників згідно з протоколом, правильність прикріплених номерів;
 - б) інформування учасників про всі рішення головного судді та суддівської колегії, які стосуються учасників;
 - в) відповіді а та б.
4. *Суддя при учасниках зобов'язаний:*
 - а) ознайомити учасників із програмою та графіком змагань;
 - б) повідомити головного суддю або керівника старту про нез'явлення та зняття учасників зі змагань;
 - в) відмінити проведення змагань, якщо до їх початку місця змагань, устаткування або інвентар виявляться непридатними.

5. Комендант змагань забезпечує:

а) своєчасну реєстрацію команд-учасників, перевірку їх наявності згідно з попередніми заявками;

б) своєчасну підготовку місць змагань і розминки, місць старту та фінішу, художнє оздоблення місць змагань;

в) готовність учасників до виходу на старт, перевірку прикріплення номерів учасників відповідно до протоколу.